

ปริมาณน้ำและรอบการให้น้ำพืชเศรษฐกิจ จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี 2566

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน
กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

บทนำ

ปัจจุบันนโยบายของรัฐบาลได้มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น โดยกรมพัฒนาที่ดินนั้นเป็นหน่วยงานที่มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร ซึ่งสามารถนำมาใช้วางแผนในการบริหารจัดการที่ดิน น้ำ และการใช้ปุ๋ยสูตรต่างๆ ในปริมาณที่พืชต้องการอย่างเหมาะสม และถูกต้องตามความต้องการที่ใช้ในการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของพืชแต่ละชนิด ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถตัดสินใจในการจัดการดินและปุ๋ยสำหรับพื้นที่ของตนเอง

อย่างไรก็ตาม การวางแผนการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีการศึกษาลักษณะสมบัติดิน และสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ เพื่อการไปแปลความหมายของข้อมูลดิน และจัดชั้นความเหมาะสมของดิน ซึ่งข้อมูลด้านวินิจฉัยและประเมินกำลังผลิตของดินจัดเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญที่จะนำมาใช้ในการกำหนดระดับความเหมาะสมของศักยภาพดินเพื่อการปลูกพืช ทั้งนี้สามารถนำไปใช้พิจารณาพร้อมกับข้อมูลปัจจัยด้านอื่นๆ ที่มีผลต่อการกำหนดระดับความเหมาะสมของศักยภาพดินดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ การประเมินกำลังผลิตของดิน และแนวทางการจัดการดิน ปุ๋ย น้ำ เพื่อสนับสนุนแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล สามารถตอบสนองแผนยุทธศาสตร์ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และเลือกใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์และยั่งยืน ตามศักยภาพของพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นองค์ความรู้เพื่อให้เกษตรกร หรือบุคลากรที่สนใจสามารถนำไปใช้เพื่อที่จะสามารถลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรนั้น ให้สามารถมีการจัดการด้านเกษตรกรรมที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่ดี

สำหรับในปีงบประมาณ 2566 มีขอบเขตดำเนินงาน 1,174 ตำบล ทั่วประเทศ สำหรับพื้นที่พัฒนาที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีจำนวน 15 ตำบล ดังนี้

1. ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
2. ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
3. ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
4. ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
5. ตำบลแม่อูคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
6. ตำบลแม่อูคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน
7. ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่าใจ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
8. ตำบลแม่อูคอ อำเภอป่าใจ จังหวัดแม่ฮ่องสอน
9. ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
10. ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
11. ตำบลท่าผาป้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
12. ตำบลกองก่อ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
13. ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
14. ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
15. ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	ก
สารบัญ	ข
1. ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1
2. ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1
3. ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1
4. ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	1
5. ตำบลแม่อูคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	2
6. ตำบลแม่อูคอ อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3
7. ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3
8. ตำบลแม่อูคอ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	3
9. ตำบลบ้านกาต อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4
10. ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4
11. ตำบลท่าผาป้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	4
12. ตำบลกองก้อย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5
13. ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5
14. ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5
15. ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน	5

ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

1. ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าว ในชุดดินแม่ขาน ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร)	(ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
ข้าว	แม่ขาน	Mkn	617.1	149.6	239.4

และประเมินช่วงเวลาการให้น้ำข้าวด้วยโปรแกรม Cropwat 8.0 โดยกำหนดวันปลูกข้าว ที่ 15 พฤษภาคม สามารถประเมินปริมาณน้ำและช่วงเวลาให้น้ำที่เหมาะสม ดังตารางที่ 1.2

ตารางที่ 1.2 ช่วงเวลาการให้น้ำข้าวที่เหมาะสม ตำบลผาบ่อง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชุดดิน	ชนิดพืช	ครั้งที่	ช่วงเวลาการให้น้ำ	
			วันที่	ปริมาณน้ำ (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
แม่ขาน	ข้าว	1 (เตรียมแปลง)	25 เม.ย.	113.8
		2 (ทำเทือก)	10 พ.ค.	125.3

2. ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกไร่หมุนเวียน ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

3. ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกไร่หมุนเวียน ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

4. ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าว ในชุดดินแม่ขาน ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร) (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)	
ข้าว	แม่ขาน	Mkn	617.1	149.6	239.4

และประเมินช่วงเวลาการให้น้ำข้าวด้วยโปรแกรม Cropwat 8.0 โดยกำหนดวันปลูกข้าว ที่ 15 พฤษภาคม สามารถประเมินปริมาณน้ำและช่วงเวลาให้น้ำที่เหมาะสม ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ช่วงเวลาการให้น้ำข้าวที่เหมาะสม ตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชุดดิน	ชนิดพืช	ครั้งที่	ช่วงเวลาการให้น้ำ	
			วันที่	ปริมาณน้ำ (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
แม่ขาน	ข้าว	1 (เตรียมแปลง)	25 เม.ย.	113.8
		2 (ทำเทือก)	10 พ.ค.	125.3

5. ตำบลแมก้า อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแมก้า อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าว ในชุดดินลี ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลแมก้า อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร) (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)	
ข้าว	ลี	Li	617.1	460.2	736.3

และประเมินช่วงเวลาการให้น้ำข้าวด้วยโปรแกรม Cropwat 8.0 โดยกำหนดวันปลูกข้าว ที่ 15 พฤษภาคม สามารถประเมินปริมาณน้ำและช่วงเวลาให้น้ำที่เหมาะสม ดังตารางที่ 5.2

ตารางที่ 5.2 ช่วงเวลาการให้น้ำข้าวที่เหมาะสม ตำบลแมก้า อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชุดดิน	ชนิดพืช	ครั้งที่	ช่วงเวลาการให้น้ำ	
			วันที่	ปริมาณน้ำ (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
ลี	ข้าว	1 (เตรียมแปลง)	25 เม.ย.	59.0

ตารางที่ 5.2 ช่วงเวลาการให้น้ำข้าวที่เหมาะสม ตำบลแม่กิ อำเภอบุญวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ต่อ)

ชุดดิน	ชนิดพืช	ครั้งที่	ช่วงเวลาการให้น้ำ	
			วันที่	ปริมาณน้ำ (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
		2 (เตรียมแปลง)	1 พ.ค.	54.9
		3 (ทำเทือก)	10 พ.ค.	169.1
		4	16 พ.ค.	234.7
		5	20 มิ.ย.	218.5

6. ตำบลแม่อูคอ อำเภอบุญวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแม่อูคอ อำเภอบุญวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกไร่มุขเวียน ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

7. ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าวโพด ในชุดดินภูสะนา ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 7.1

ตารางที่ 7.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร) (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)	
ข้าวโพด	ภูสะนา	Ps	370.9	47.5	76.0

8. ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกถั่วเหลือง ในชุดดินภูสะนา ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 8.1

ตารางที่ 8.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร) (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
ถั่วเหลือง	ภูสะนา	Ps	297.9	52.4 83.8

9. ตำบลบ้านกาต อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลบ้านกาต อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าว ในชุดดินหางดง ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 9.1

ตารางที่ 9.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลบ้านกาต อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร) (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
ข้าว	หางดง	Hd	617.1	114.7 183.5

และประเมินช่วงเวลาการให้น้ำข้าวด้วยโปรแกรม Cropwat 8.0 โดยกำหนดวันปลูกข้าว ที่ 15 พฤษภาคม สามารถประเมินปริมาณน้ำและช่วงเวลาให้น้ำที่เหมาะสม ดังตารางที่ 9.2

ตารางที่ 9.2 ช่วงเวลาการให้น้ำข้าวที่เหมาะสม ตำบลบ้านกาต อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชุดดิน	ชนิดพืช	ครั้งที่	ช่วงเวลาการให้น้ำ	
			วันที่	ปริมาณน้ำ (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
หางดง	ข้าว	1 (เตรียมแปลง)	25 เม.ย.	59.0
		2 (ทำเทือก)	10 พ.ค.	124.3

10. ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแม่ลาน้อย อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกถั่วเหลือง ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

11. ตำบลท่าผาป้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลท่าผาป้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกไร้หมุนเวียน ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

12. ตำบลกองก้อย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลกองก้อย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกไไร่หมุนเวียน ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

13. ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกไไร่หมุนเวียน ในที่ลาดชันเชิงซ้อน

14. ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าวโพด ในชุดดินวังสะพุง ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 14.1

ตารางที่ 14.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร)	(ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
ข้าวโพด	วังสะพุง	Ws	370.9	356.6	570.6

15. ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านการเกษตรส่วนใหญ่ปลูกข้าว ในชุดดินวังสะพุง ได้ประเมินปริมาณน้ำที่พืชต้องการตลอดการเจริญเติบโตด้วยโปรแกรมแบบจำลองความต้องการน้ำของพืช (Cropwat 8.0) ดังตารางที่ 15.1

ตารางที่ 15.1 ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

พืช	ชุดดิน	สัญลักษณ์	ปริมาณน้ำที่พืชต้องการ (มิลลิเมตร)	การให้น้ำชลประทาน (มิลลิเมตร)	(ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
ข้าว	วังสะพุง	Ws	617.1	326.4	522.2

และประเมินช่วงเวลาการให้น้ำข้าวด้วยโปรแกรม Cropwat 8.0 โดยกำหนดวันปลูกข้าว ที่ 15 พฤษภาคม สามารถประเมินปริมาณน้ำและช่วงเวลาให้น้ำที่เหมาะสม ดังตารางที่ 15.2

ตารางที่ 15.2 ช่วงเวลาการให้น้ำข้าวที่เหมาะสม ตำบลนาปู่ป้อม อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชุดดิน	ชนิดพืช	ครั้งที่	ช่วงเวลาการให้น้ำ	
			วันที่	ปริมาณน้ำ (ลูกบาศก์เมตร/ไร่)
วังสะพุง	ข้าว	1 (เตรียมแปลง)	25 เม.ย.	113.8
		2 (ทำเทือก)	10 พ.ค.	182.2
		3	1 มิ.ย.	226.1